

Økologi, Planter

OrganicXseeds – den danske frødatabase

OrganicXseeds er fra 1. januar 2020 den økologiske frødatabase i Danmark. I denne artikel finder du beskrivelser af forskellige funktioner i OrganicXseeds.

Viden om

Du kan bruge OrganicXseeds til at:

- Tjekke, om der er økologiske frø, vegetativt formeringsmateriale eller planter til rådighed
- søge dispensation til brug af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale, herunder læggemateriale
- gemme bekræftelse/dokumentation for brug af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale

Du finder OrganicXseeds.dk her: www.organicxseeds.dk

OrganicXseeds anvendes også i Tyskland, Sverige, England, Irland, Schweiz, Luxembourg og Belgien. Disse landes platforme kan tilgås ved at klikke på logoet på forsiden af den danske platform.

Tjek ALTID i OrganicXseeds før indkøb af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale

Du har pligt til at orientere dig i OrganicXseeds forud for indkøb af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale. Vegetativt formeringsmateriale er planter, der ikke er frøformerede, dvs. stiklinger, udløbere, knolde, podekviste, barrodsplanter m.m.

Det er vigtigt, at du orienterer dig om tilgængeligheden af økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale samt status for den pågældende sortsgruppe under arten. Vær opmærksom på, at der altid kræves enten digital bekræftelse eller ansøgning om dispensation, hvis du ønsker at anvende ikke-økologisk frø eller vegetativt formeringsmateriale, også når der ikke er andre sorter til rådighed.

Vær også opmærksom på, at udbuddet af økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale er vokset, så der nu er økologiske varer til rådighed indenfor en bred vifte af afgrøder.

Hvis du køber økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale, behøver du ikke at besøge OrganicXseeds først, men det kan stadig være en god idé at orientere sig om udbuddet af sorter fra andre forhandlere.

Opbygning af OrganicXseeds

Arterne i OrganicXseeds er grupperet i 13 afgrødekategorier, fx korn, grønsager, frugt m.v., og en art kan være placeret i en eller adskillige kategorier, afhængig af artens anvendelsesområder.

Sortsgrupper

Arterne i OrganicXseeds er underinddelt i sortsgrupper efter formål, nogle arter har en enkelt sortsgruppe og andre har adskillige sortsgrupper, som kan have forskellig status/klassifikation.

For nogle afgrøder er der sortsgrupper både til landbrug og havebrug.

Husk at vælge den relevante sortsgruppe ved dispensationsansøgning/bekræftelse.

Leverandører

Der findes en udførlig liste over leverandører af varer i OrganicXseeds med kontaktoplysninger og lister over aktuelle varer.

Ansøgningsmodul

Under login er der adgang til at foretage digitale dispensationsansøgninger og bekræftelse af anvendelse af ikke-økologiske varer. Det giver mulighed for et samlet overblik over ansøgninger under udarbejdelse, ansøgninger i proces og færdigbehandlede ansøgninger. Disse sammen med bekræftelser kan nemt findes frem i forbindelse med kontrolbesøg.

Søgetips, tilgængelighed og historik for OrganicXseeds

Der findes tre typer af søgninger i OrganicXseeds, når du skal finde en afgrøde, sort eller leverandør:

Hurtig søgning – søg på afgrøde eller sortsnavn

- Skriv mindst tre bogstaver
- Start med * (*hvede og alle hveder søges frem)

Kategorisøgning

• Vælg afgrødegruppe i rullemenu (fx korn)

• Vælg art, sortsgruppe og sort

Når man har åbnet listen med tilgængelige arter under en kategori, kan listen filtreres ved at anvende feltet i højre side "Filtrer listen over afgrøder", hvis man f.eks. kun vil se alle hveder.

Fold ud med den røde pil for at se flere oplysninger.

Når pilen er rød, betyder det, at der er sorter tilgængelige og en grå pil betyder, at der ikke er nogen sorter tilgængelige.

Du kan klikke dig hele vejen frem til det tilgængelige tilbud fra leverandøren. Ved til sidst at klikke på leverandørens navn, kan du få vist mere detaljerede oplysninger om tilbuddet.

Leverandør søgning

- Søg på bestemt leverandør eller få vist alle
- Vis alle tilbud fra en enkelt leverandør

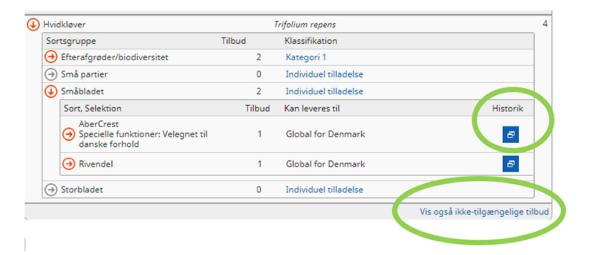

Tilgængelighed og historik

Varer, der ikke er tilgængelige lige nu, kan søges frem ved at klikke på "Vis også ikke-tilgængelige tilbud" i nederste højre hjørne af siden. Hvis sorten ikke er tilgængelig, kan det skyldes, at den er udsolgt eller, at den endnu ikke er klar til levering. For at vende tilbage klikkes på "Vis kun tilgængelige tilbud".

Ved at klikke på historik ud for sortsnavnet kan man se, hvornår sorten har været tilgængelig. Vær dog opmærksom på, at firmaet kan have slettet den pågældende sort helt fra sortimentet, og så vil den ikke længere være synlig.

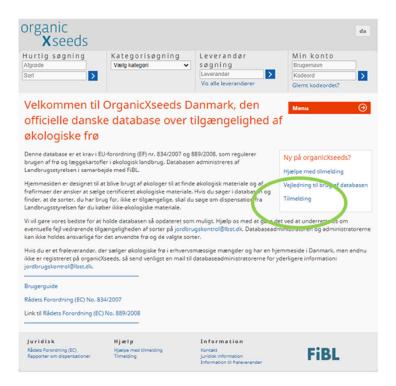

Oprettelse af login i OrganicXseeds

Du kan søge i OrganicXseeds uden login, men for at kunne lave en dispensationsansøgning eller sende en digital bekræftelse som dokumentation på anvendelse af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale, skal du være oprettet som bruger af OrganicXseeds.

Du vælger "Tilmelding" på forsiden af OrganicXseeds:

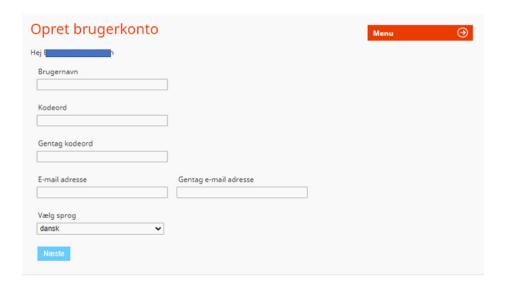

Du kan selv oprette login ved hjælp af dit autorisationsnummer og postnummer. Hvis du endnu ikke har fået autorisationsnummer, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen:

Du vælger selv dit brugernavn og din adgangskode. Vælg både store og små bogstaver og tal til adgangskoden. Vælg herefter den e-mailadresse du vil kontaktes på:

Statustekster (klassifikation)

I OrganicXseeds vil du under de enkelte arter og sortsgruppe se, at der står "Klassifikation". Der findes forskellige typer af klassifikationer eller statustekster:

Kategori 1

Kategori 1 betyder, at der som udgangspunkt ikke gives tilladelse til ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale, hvis der er økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale til rådighed. Det gælder f.eks. afgrøder som efterafgrøder og grøngødning, der ikke høstes.

Fremover vil flere arter blive placeret under kategori 1, hvis det vurderes, at der er et tilstrækkeligt og varieret sortsudbud af økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale.

Individuel tilladelse

Der er mulighed for dispensation til at anvende ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale, hvis du kan retfærdiggøre, at de tilgængelige orter ikke er egnede på din bedrift.

Der kan være krav om individuel tilladelse både i sortsgrupper, hvor der er tilgængelige sorter, og i sortsgrupper, hvor der ikke er tilgængelige sorter. Den tidligere statustekst, der hed generel tilladelse med anmeldelse, er erstattet af individuel tilladelse.

Der skal laves en ansøgning for hver enkelt sort, hvor man ønsker at anvende ikke-økologisk.

Der laves digital ansøgning i OrganicXseeds inden indkøb af udsæd. Du skal have modtaget svar fra Landbrugsstyrelsen inden ikke-økologisk udsæd kan anvendes.

Til bekræftelse

Til bekræftelse betyder, at der kan anvendes ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale uden dispensationsansøgning, men du skal bekræfte/dokumentere sort, sortsgruppe, mængde og areal overfor Landbrugsstyrelsen ved at udfylde digital bekræftelse i OrganicXseeds på tidspunkt for indkøb. Manglende bekræftelse vil blive betragtet som en overtrædelse.

Der vil først være mulighed for denne klassifikation efter bestemte datoer i løbet af vækstsæsonen afhængig af de enkelte afgrøder:

Forår:

- 15. januar for grøntsagsafgrøder.
- 15. februar for andre forårsafgrøder og vinterafgrøder/efterafgrøder, der anvendes til forårssåning.

Efterår:

- 1. august for græsblandinger, vinterraps (rybs, dodder), grøngødning og efterafgrøder.
- 10. august for grønrug og vinterbyg.
- 1. september for vinterhvede, vinterrug og triticale m.m.

Hvis du oplever, at en statustekst ser forkert ud, kan du kontakte Landbrugsstyrelsen.

Ekspertvurderinger

En række landbrugsafgrøder og grønsager vurderes af ekspertgrupper. Det er et tilbud og ikke et krav til leverandørerne at få lavet en ekspertvurdering af sorterne, og derfor vil ikke alle sorter i OrganicXseeds være vurderet af ekspertgrupperne.

Ekspertvurderingerne sker to gange om året - forud for henholdsvis forårs- og efterårssæsonen. Sorter, der er vurderet passende til dyrkning i Danmark, mærkes i OrganicXseeds som "Velegnet til danske forhold". Ekspertvurderingerne anvendes ved behandling af dispensationsansøgninger.

Dispensationer og tidsbegrænsning

Begrundelser for dispensation i OrganicXseeds

Du kan søge dispensation til at anvende ikke-økologiske frø og vegetativt formeringsmateriale, hvis du

- har individuelle behov til sorter på din bedrift, og du ikke kan anvende de tilgængelige sorter
- ønsker at bevare sorter

- · deltager i forsøg
- · producerer egen udsæd

Du skal i din ansøgning begrunde, hvorfor tilgængelige sorter ikke kan anvendes, og hvorfor du har særlige behov i forbindelse med sortsvalg. Det er ikke tilstrækkeligt at angive, at de tilgængelige sorter ikke er vurderet passende til danske forhold. Det er heller ikke tilstrækkelig begrundelse, at der udelukkende er varer tilgængelige i udlandet.

Prisen på udsæd kan ikke anvendes som begrundelse. Hvis leverandøren har oplyst, at varen ikke kan leveres i tilstrækkelige mængder/portionsstørrelser, kan dette angives som begrundelse. Hvis der ikke findes let tilgængelige oplysninger om sorten fra leverandøren i OrganicXseeds eller på leverandørens hjemmeside, kan dette også angives som begrundelse.

Faglige begrundelser kan være særlige problemer med skadegørere på din bedrift eller dyrknings- og kvalitetsegenskaber, der har væsentlig betydning for din bedrift.

Du skal altid afvente svar fra Landbrugsstyrelsen, inden du anvender ikke-økologisk udsæd. Landbrugsstyrelsen kan anmode om supplerende oplysninger/dokumentation, hvis der ikke foreligger tilstrækkelig begrundelse.

Hvis en art ikke er oprettet i databasen, skal der altid søges dispensation.

Tidsbegrænsning

Vær opmærksom på, at du kun kan opnå dispensation indenfor en vækstsæson, og at dispensationen skal anvendes indenfor den tidsbegrænsning, der er angivet på dispensationen.

Landbrugsstyrelsen har valgt at definere en vækstsæson som en årstid, hvilket betyder, at der skal sendes fire ansøgninger på et år, hvis der skal udsås materiale løbende over året.

Udenlandske varer i OrganicXseeds

Der er kommet et større udbud af udenlandske varer med OrganicXseeds, da det er nemt for udenlandske leverandører at tilgå OrganicXseeds, da platformen anvendes i flere andre lande. Det betyder, at der er kommet et større udvalg af økologisk udsæd indenfor flere arter end tidligere.

Hvis der ikke er varer af en given afgrøde tilgængelige i Danmark, er du forpligtet til at undersøge udbuddet af varer fra udlandet i den danske OrganicXseeds. Der er ikke krav om, at sorterne skal være vurderet af de danske ekspertgrupper. Du kan sende en dispensationsansøgning, hvis du mener, at de tilgængelige sorter ikke kan anvendes på din bedrift. Firmaerne skal levere tilstrækkelig og let tilgængelig information om sorterne, så det kan vurderes, om sorten kan anvendes.

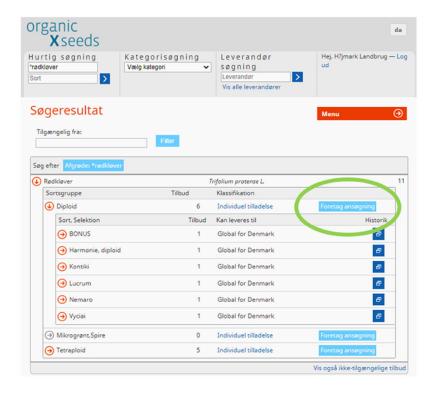
Firmaerne skal kunne levere varerne indenfor en rimelig tidsramme i tilstrækkelige portionsstørrelser. Varerne skal desuden leve op til almindelige kvalitetskrav.

Digital dispensationsansøgning

Før ansøgning

- Tjek om den ønskede sort findes økologisk
- Tjek om de tilgængelige sorter kan anvendes som alternativ
- Log ind og opret ansøgning ved at klikke på blåt felt "Foretag ansøgning"

Udfyld

- Sortsnavn
- Mængde (vælg enhed)
- · Areal (vælg enhed)

Dobbelttjek

• At ønsket sort ikke er tilgængelig økologisk

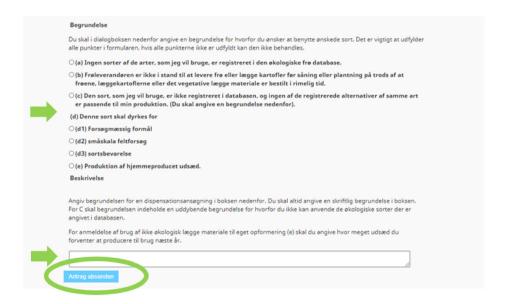
Begrundelse

- Vælg begrundelse og marker ét felt
- Udfyld også individuel begrundelse i tekstfelt nederst, hvor du skal godtgøre, hvorfor du ikke kan anvende de tilgængelige sorter på din bedrift og hvorfor du har brug for den ansøgte sort
- Ved produktion af egen udsæd: notér i tekstfelt forventet produktion af udsæd næste år

Indsendelse

• Indsend ansøgning ved at klikke på blåt felt nederst på siden

Hvis sorten er kategori 1 vil der i udgangspunketet kun være mulighed for begrundelse d.

Svar på ansøgning

- Når din ansøgning er blevet behandlet, kan du se resultatet i OrganicXseeds
- Du skal have modtaget svar på din ansøgning, inden du anvender ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale

Overblik over dispensationsansøgninger

- Status på indsendte ansøgninger kan du finde under menu ("i proces"), når du er logget ind
- Du kan selv vælge at arkivere ansøgningen, ved at klikke på "Arkiver", og du kan finde arkivet under menu

Digital bekræftelse – vigtig at huske!

- Tjek om den ønskede sort findes økologisk
- · Tjek om tilgængelige sorter kan anvendes som alternativ
- Tjek ALTID statusteksten i OrganicXseeds der kan være krav om dispensationsansøgning, selvom der ikke er økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale til rådighed.
- Log ind og klik på blåt felt "Til bekræftelse" ud for sortsnavn og udfyld dokumentation i forbindelse med indkøb af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale, det kan ikke gøres senere!!
- I 2020 accepterede Landbrugsstyrelsen skærm-klip af sortsgruppe og statustekst med dato, men i sæson 2021 og fremadrettet SKAL der indsendes digital bekræftelse ved bestilling af ikke-økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale.

Udfyld

- Sortsnavn
- Mængde (vælg enhed)
- · Areal (vælg enhed)

Dobbelttjek

· At ønsket sort ikke er tilgængelig økologisk

Gem bekræftelse

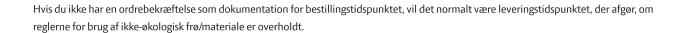
• Gem bekræftelse ved at klikke på blåt felt

Bekræftelsen sagsbehandles ikke, og du skal derfor ikke afvente svar. Bekræftelsen vil kunne fremsøges på din brugerkonto, og kan fremvises i forbindelse med kontrol.

Ordrebekræftelse

Historisk søgning frem til 1. januar 2020

Det er stadig muligt at tilgå den tidligere frødatabase: Den økologiske frødatabase

Der kan laves historisk datosøgning for perioden 2004-2019.

Kontakt og yderligere oplysninger hos Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen står for den daglige administration af OrganicXseeds og kan kontaktes på jordbrugskontrol@lbst.dk.

Der kan læses mere information i brugerguide på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Emneord

Bælgsæd Frøafgrøder Kartofler +6

Publiceret: 08. december 2020 Sidst bekræftet/revideret: 08. december 2020

Vil du vide mere?

Tove Mariegaard Pedersen Specialkonsulent

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGESTlf.87 40 50 00Agro Food Park 15Fax.87 40 50 108200 Aarhus NEmailinfo@seges.dk

